

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE LICA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG HUMANITARNOG
PRAVA POČINJENA NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991. GODINE

IZJAVA SVEDOKA

PODACI O SVEDOKU

Prezime: PNISHI

Ime: Martin Ime oca: Kole

Nadimak: nema Pol: muški

Datum rođenja: 09.03.1944. Mesto rođenja: Ramoc, opština
Đakovica /Gjakovë/, Kosovo

Nacionalnost: Albanac Veroispovest: katolik

Jezik/jezici koje govori: albanski i srpskohrvatski

Jezik/jezici koje piše (ako se razlikuje od jezika koji govori):

Jezik/jezici korišćeni u toku razgovora: engleski i albanski

Trenutno zanimanje: poljoprivredni proizvođač

Adresa: Meja /Meje/, opština Đakovica, Kosovo, tel. 29682

Adresa za kontakt: kao gore

Datum(i) razgovora: 4. april 2000.

Mesto razgovora: Meja, opština Đakovica, Kosovo

Razgovor(e) vodili: Paolo PASTORE STOCCHI Prevodilac: Ilir SELMANMUSAJ

Imena svih lica prisutnih tokom razgovora: nema

POTPIS SVEDOKA: /potpisano/ OSTALI PRISUTNI: /potpisano i parafirano/

IZJAVA SVEDOKA

Zovem se Martin Pnishi, rođen sam u Ramocu, opština Đakovica. Ceo život proveo sam u Meji, gde i sada živim. Radim kao poljoprivredni proizvođač u sopstvenoj kući /kao u originalu/. Živim sa svoja tri sina Gencom, starim 29 godina, Antonom, starim 25 godina i Markom, starim 23 godine, svjom ženom Lushe, starom 52 godine, svojom ćerkom Valbonom, starom 19 godina, svojim snahama Verom, starom 29 godina, Verom, starom 22 godine, svojom malom unukom Sabinom, starom tri godine, i unukom Dominikom, starim tri nedelje.

Dana 22. aprila 1999. oko 17:00 časova, u selu Meja ubijeno je pet srpskih policajaca, pripadnika đakovačkog MUP-a. Među žrtvama je bio i Milutin Prašćević, načelnik Kriminalističkog odeljenja đakovačkog MUP-a. Ovih pet policajaca nalazilo se u automobilu, a kada su se našli na oko 150 m od doline Shyt Hasanaj, napali su ih i pobili. Bio sam kod kuće i prvo sam začuo dve detonacije, a posle toga rafale iz mašinki. Kasnije sam od ostalih seljana saznao da je pet pripadnika MUP-a napadnuto i ubijeno. Ne znam ko je izvršio tu akciju.

Posle ovog incidenta, mnogo mojih komšija došlo je u moju kuću da se tu skloni. Pripadnici srpske policije bili su na putu za Meju (Ruga e Mejes) i pucali iz snajpera u pravcu moje kuće. Pogodili su prozor na kući moga brata Gjelosha koja se nalazi u blizini moje kuće. Meci su pogodili i kuću moga nećaka Tome. Tom prilikom Gjelosha tek što nisu pogodili meci, ali srećom nije ranjen. U tim okolnostima, bio sam u Gjeloshovoj kući, zajedno sa još 40 meštana iz sela i nekim izbeglicama iz Morine /Morinë/. Tih dana Srbi su terali civile iz susednih sela. Bilo ih je mnogo u kući moga brata.

Sećam se da su se tenkovi Vojske Jugoslavije /VJ/ bili razmešteni iznad brda Cabrat /kao u originalu/. Tu su bili stacionirani osam meseci. Po celom kraju bilo je vojnika VJ-a i pripadnika policije. Srpske snage su u potpunosti okupirale ovo područje. Jednoga dana, mislim da je to bilo 31. jula 1998, izbrojao sam da je 175 tenkova VJ-a prošlo putem prema granici s Albanijom i selima na tom području. Tri dana kasnije Srbi su napali sela Nec /Neç/, Smolice i Dobroš /Dobrosh/.

Dana 23. aprila, moja porodica i ja napustili smo našu kuću i otišli u obližnje selo Jahoc. Dana 27. aprila 1999. u 06:00 časova, vratio sam se sa ženom u našu kuću da nahranimo stoku. Nahranili smo krave, svinje i kokoši. Tada je došao moj sin Marko. Pitao sam ga zašto je došao. Rekao mi je da je došao da mi pomogne da nahranim stoku. U 07:00 časova, video sam pripadnike snaga VJ-a i policije i oni su otvorili vatru. Ne znam odakle su dolazili. Verovatno su tokom noći zauzeli položaje. Otišao sam gore, na drugi sprat svoje kuće. Odatle sam video na hiljade vojnika i pripadnika policijskih snaga koji su opkolili to područje.

Oko 07:30 časova ugledao sam Koleta Duzhmanija, čoveka iz sela Korenica /Korenicë/. Tu noć proveo je u kući svoga rodaka u Jahocu. Vozio je bicikl u pravcu

POTPIS SVEDOKA: /potpisano/ OSTALI PRISUTNI: /potpisano i parafirano/

Korenice. Bio sam na drugom spratu svoje kuće. Video sam četiri vojnika kako guraju Koleta Duzhmanija u pravcu moje kuće. Uperili su u njega svoje mašinke. Zaustavili su se ispred moje ulazne kapije i upitali ga ko je vlasnik kuće. Kole Duzhmani je odgovorio da je to kuća Martina Pnishi. Pitali su Koleta i za kuće moga brata. Izašao sam i otvorio ulaznu kapiju. Bila su to dva pripadnika MUP-a i dva ruska vojnika. Policajci su me pitali koga ima u kući. Odgovorio sam da se u kući nalaze članovi moje porodice. Rekli su mi da povedem svoju porodicu i da idem odatle jer će zapaliti kuću.

Brzo sam otrčao u dvorište; moja žena bila je na tremu. Uzeo sam ženu i stavio je na tačke. Policajci su me pitali za broj članova moje porodice. Rekao sam im da imam sina i paralizovanu suprugu. Dvojica policajaca zaustavila su se u dvorištu, kraj trema. Nosili su maske i zelene maskirne uniforme. Jedan od njih je na uniformi imao oznaku čina, jednu zvezdu i jednu traku. Na uniformama nisam video oznake. Znam da su bili pripadnici lokalnog MUP-a, ali im ne znam imena. Ostala dvojica govorila su ruski; nosili su iste sive pantalone i jakne kao i srpske paravojsne snage. Nosili su mašinke i velike noževe.

Jedan od ruskih vojnika mi je naredio da skočim u bunar u dvorištu. Odbio sam. On me je onda upitao da li mi je sin pripadnik OVK-a /Oslobodilačka vojska Kosova/. Odgovorio sam mu da mi je žena paralizovana, a da se moj sin stara o njoj. Vojnik me je udario nogom u desnu stranu tela. Pao sam na zemlju, a on me je još jednom udario. Moj sin je od mene bio udaljen oko jedan metar. Kole Duzhmani je stajao na stepenicama trema i posmatrao. Moja žena je ležala na kolicima.

Vojnici su od mog sina zatažili ličnu kartu. On im je dao ličnu kartu, ali kako Rusi nisu znali da čitaju albanski jezik, vratili su je. U tom trenutku, neko je Ruse pozvao preko radija i na srpskom ih upitao da li je tu Gjelosh Kola. Vojnik im je odgovorio da jeste. Gjelosh, u stvari, nije bio prisutan, ali su ruski vojnici pobrkali ime Kole Duzhmani s imenom Gjelosh Kole.

Nakon što je ruski vojnik odgovorio, ona osoba koja je bila na radio-vezi je naredila: "Uništi ga." U tom času, dva ruska vojnika i dva pripadnika MUP-a su me ostavila na zemlji, zgrabila Koleta Duzhmanija i odvela ga pred ulazna vrata moga brata. Ja sam u međuvremenu otišao na drugi sprat svoje kuće i odatle video svoju snahu Grishu kad je otvorila vrata.

Vojnici i policajci udarili su je kundacima. Grisha je držala za ruku svog dvanaestogodišnjeg sina Krista. Vojnici su dečaku pretili nožem. Jedan od vojnika uzeo je nož i stavio ga dečaku pod grlo. Vikali su da će ga zaklati. Grisha je zgrabila sina; vojnici su je opet udarili. Uzela je dečaka i pobegla niz glavni put, gde se priključila konvoju drugih ljudi koji su već bili tamo. Stajao sam na prozoru. Čuo sam više pucnjeva iz pravca kuće moga brata. Shvatio sam da su pucali na Koleta Duzhmanija. U stvari, 19 dana kasnije otišao sam u kuću i pronašao Koletovo telo koje je ležalo u kuhinji. Imao je 17 metaka svuda po telu. Četiri vojnika zapalila su kuću moga brata. Čuo sam pucnjavu, bio sam u kući i nisam se usudio da izađem. Dana 27. aprila oko 09:30 časova video sam da iz sela Guska i Korenica dolazi velika masa

POTPIS SVEDOKA: /potpisano/ OSTALI PRISUTNI: /potpisano i parafirano/

ljudi. Video sam i da u pravcu Meje stižu ljudi iz Junika. Išli su glavnim putem. U tom konvoju nalazili su se ljudi iz 17 sela. Išli su na traktorima, u automobilima, pešice i konjskim zapregama.

Na raskrsnici puta Meja-Orize i glavnog puta Đakovica-Junik Srbi su postavili kontrolni punkt. Moja kuća se nalazi 300 metara odatle, pa sam sa mesta na kome sam se nalazio imao dobar pregled. Na kontrolnom punktu su se nalazile policijske snage

u oklopnim vozilima, vojnici VJ-a i pripadnici paravojnih jedinica. Video sam da su civile terali da bace svoje lične karte na zemlju. Čuo sam vrisku žena i dece. Ljude su terali da sidu sa traktora i da izađu iz automobila. Morali su da legnu na zemlju, licem nadole i sa rukama na potiljku. Neke od muškaraca poslali su u školu koja se nalazi sa leve strane, na samom ulazu u selo. Tu su ih zaključali.

U 10:30 časova su se pripadnici svih snaga, policije, vojske i paravojnih jedinica sa svih strana, skupili ispred škole. Kada sam to video, rekao sam sinu da beži prema Jahocu. Uzeo sam ženu i odvuкао je u kuću našeg kuma u Jahocu. Kada smo ušli, obradovali su nam se jer su mislili da su nas ubili. Sa tog mesta video sam pet policajaca koji su išli od škole prema mostu Ura e Traves u Jahocu, stotinak metara od moje kuće. Policija je ispred sebe terala sedmoricu mladića koji su morali ići ispred njih. Nijedan od te sedmorice mladića nije imao više od 25 godina.

Policija se zaustavila na kraju mosta bližem Meji. Postrojili su mladiće; jedan od policajaca otišao je do sredine mosta dok su ostali stajali na suprotnom kraju i čuvali mladiće. Policajac koji je bio na sredini mosta pucao je na sedmoricu mladića iz mašinke. Sedam žrtava palo je na zemlju. Ovaj incident odigrao se u 11:45 časova.

Moja porodica se rasporedila u pet različitih kuća u Jahocu. Pomislio sam da bi jedna od žrtava mogao biti i moj sin. U 12:00 časova otišao sam na mesto gde su ih ubili. Prevrtao sam žrtve kako bih video da li se među njima nalazi moj ili bratov sin. Video sam da među žrtvama nema članova moje porodice, pa sam odatle otišao u kuću u kojoj smo boravili u Jahocu. Nisam prepoznao nijednu od žrtava.

Ovo ubistvo dogodilo se u utorak, 27. aprila, a tela su pokupljena sledeće nedelje, 2. maja. Video sam neke cigane kako kupe ta tela, koja su stavljena na jedan traktor. U međuvremenu, video sam kako jedan veliki kamion odlazi u Meje da pokupi tela. Kamion je oko 08:00 časova došao iz Đakovice. Dva sata kasnije, kamion se vratio iz Meje i dovezao se do traktora. Ova dva vozila su onda zajedno krenula u pravcu gradskog groblja u Đakovici. Na kamionu nisam mogao da vidim leševe. U junu, prvoga dana kada su snage NATO-a oslobodile zemlju, otišao sam da vidim mesto pogubljenja na malom groblju u blizini doline Shyt Hasanaj. Tu sam video tragove buldožera i tragove gde su tela spaljena /kao u originalu/. Tragovi spaljenih tela bili su veoma jasni, pa procenjujem da je tu spaljeno oko 74 lica. Poznajem jednog od cigana koji su predvodili ekipu koja je pokupila sedam leševa pokraj mosta; zove se Hamdi i živi u Brekocu. Skupljao je tela zajedno sa svoja tri sina. Hamdi je otišao za Crnu Goru zajedno s ostalim ciganima koji su učestvovali u akcijama protiv kosovskih Albanaca. U Jahocu sam ostao da kraja rata.

POTPIS SVEDOKA: /potpisano/ OSTALI PRISUTNI: /potpisano i parafirano/

Alfred Markaj, star 30 godina, moj kum iz Jahoca video je ovo pogubljenje, kao i ja, sa trećeg sprata svoje kuće.

Dragutin, komandir policije iz Ponoševca /Ponoshec/ bio je među onima koji su u Meja-Orizu razdvajali muškarce od žena i dece. Video sam ga tamo, zaustavio je nasred puta automobil koji je zaplenio od Martina Dede, jednog meštana Guske, na raskršću u blizini škole. Ne sećam se kako se preziva, ali znam da je iz Vitimirice /Vitomiricë/, opština Peć/Peja/.Vojnici su nosili različite uniforme, odnosno, na području Meje bilo je angažovano više jedinica. Tu su bili vojnici VJ-a, šešeljevci i arkanovci, jedinice MUP-a i druge jedinice u kojima su bili rezervisti. Šešeljevci su bili skroz u crnom sa tri trake, žutom, crnom i zelenom, na rukavima i oznakama sa dvoglavim Šešeljevim orlom. Nosili su crne beretke koje su sa strane imale dvoglavog belog orla. Arkanovci su nosili sive vojne uniforme sa crvenim trakama na ramenima i rukavima. Nosili su okrugle crvene beretke. Neki od njih su oko čela imali vezane crvene trake. Miloševićevi vojnici (VJ) su nosili zelene maskirne uniforme s oznakama čina na ramenima. Obični vojnici nisu imali nikakve činove. Šešeljeve i Arkanove jedinice su na područje Đakovice stigle u oktobru 1998.

POTPIS SVEDOKA: /potpisano/ OSTALI PRISUTNI: /potpisano i parafirano/

POTVRDA SVEDOKA

Ova izjava od sedam stranica istinita je po mom najboljem znanju i sećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svestan sam da se može upotrebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991, kao i da mogu biti pozvan da javno svedočim pred Sudom.

Potpis: /potpisano i parafirano/

Datum: 4. april 2000.

Potpis: /potpisano i parafirano/
(svedok)Inicijali: /potpisano i parafirano /
(ostali prisutni)POTPIS SVEDOKA: /potpisano/ OSTALI PRISUTNI: /potpisano i parafirano/

POTVRDA PREVODIOCA

Ja, Ilir SELMANMUSAJ, prevodilac, potvrđujem sledeće:

- 1) Odgovarajuće sam kvalifikovan i ovlašćen od strane Sekretarijata Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine da prevodim s albanskog jezika na engleski jezik, kao i s engleskog na albanski jezik.
- 2) Martin Pnishi mi je dao do znanja da govori i razume albanski jezik.
- 3) Gore navedenu izjavu sam usmeno preveo s engleskog na albanski jezik u prisustvu Martina Pnishija koji je, po svemu sudeći, čuo i razumeo prevod ove izjave.
- 4) Martin Pnishi je potvrdio da su, po njegovom znanju i sećanju, činjenice i ostalo navedeno u ovoj izjavi istinite, onako kako sam ih preveo, što je i potvrdio svojeručnim potpisom na predviđenom mestu.

Dana: 4. aprila 2000.

Potpis: /potpisano/

POTPIS SVEDOKA: /potpisano/ OSTALI PRISUTNI: /potpisano i parafirano/

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA
POČINJENA NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991.

IZJAVA SVEDOKA

PODACI O SVEDOKU:

Prezime: Pnishi

Ime: Martin Ime oca: Kolë

Nadimak: Pol: muški

Datum rođenja: 9. mart 1944.

Mesto rođenja: Ramoc/Ramoc/, opština Đakovica /Gjakova/

Adresa: Meja /Meje/, opština Đakovica

Telefon: 0390/29682

Nacionalnost: albanska Veroispovest: katolik

Jezik/jezici koje govori: albanski i srpskohrvatski

Jezici korišteni u toku razgovora: engleski i albanski

Trenutno zanimanje: zemljoradnik Prethodno: zemljoradnik

Datum(i) razgovora: 14. mart 2002.

Razgovor(e) vodili: Kenneth Ekhdal

Prevodilac: Ilir Selmanmusaj

Imena svih osoba prisutnih tokom razgovora: Kenneth Ekdahl, Ilir Selmanmusaj, Richard Rogers i Martin Pnishi

Potpis: /potpisano/
(svedok) Paraf: /parafirano/
(ostali prisutni)

IZJAVA SVEDOKA

Jasno mi je da se od mene traži da u svojoj izjavi opišem stvari koje sam lično video, a jasno ću naznačiti one činjenice koje sam saznao od drugih ljudi.

Hteo bih da načinim sledeće ispravke u albanskom prevodu moje izjave od 4. aprila 2000. koju sam dao istražitelju Paolu Pastoreu Stocchiju, pod oznakom 92 *bis*:

Stranica 4, drugi pasus. Imena bi trebalo da budu Kolë Duzhmani i Gjelosh Kola

Stranica 4, četvrti pasus. Ime sela bi trebalo da bude Korenica, a ne Kamenica.

Stranica četiri, peti pasus. Moja kuća se nalazi na 200 metara, a ne na 300 metara.

Stranica 5, peti pasus: kamion je iz Meje otišao za Korenicu. Pet dana nakon što su tela utovarena u kamione, Hamdi Alitaj je došao do moje kuće, navodno da pozajmi kosu, ali ja mislim da su ga poslali Srbi kako bi ustanovili da li sam kod kuće ili ne.

Rekao je da su u nedelju utovarili 412 tela u kamione i traktore.

Stranica 6, prvi pasus: Hamdijevo prezime je Alitaj, a njegovi sinovi se zovu Halit i Sahit.

Stranica 6, treći pasus: Ime komandira policije u Ponoševcu /Ponoshec/ je Dragutin Stanojević, zvani Guta.

Takođe sam rekao, mada nije navedeno u izjavi, da sam 27. aprila 1999. video Predraga Stojanovića kako ubija sedmoro ljudi na mostu Jahoc.

KRAJ IZJAVE

POTVRDA SVEDOKA

Ova izjava od tri stranice /u originalu/ glasno mi je pročitana na albanskom jeziku i sadrži sve što sam rekao po svom znanju i sećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svestan sam da se može upotrebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991, kao i da mogu biti pozvan da javno svedočim pred Sudom.

Potpis: /potpisano/